

Zdrowie środowiskowe – kierunek, który warto studiować

Zdrowie środowiskowe realizowane w GUMed jest **pierwszym i jedynym w Polsce** kierunkiem studiów o interdyscyplinarnym charakterze. Nowatorski program kształcenia oparty jest o cztery filary wiedzy: nauki przyrodnicze, nauki medyczne, prawo, w tym prawo ochrony środowiska i prawo pracy, elementy zarządzania, w tym systemy zarządzania jakością, środowiskiem, bezpieczeństwem i higiena pracy (wg ISO 9001, 14001, 18001) oraz system analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli HACCP.

Program każdego modułu ma charakter autorski. Absolwenci zdobywają wiedzę z obszaru prawa i medycyny w wymiarze godzinowym znacząco większym niż absolwenci innych kierunków nieprawniczych i niemedycznych. Są zatem lepiej przygotowani do pracy w administracji lub na styku gospodarka/administracja niż studenci kierunków pokrewnych. Program studiów w unikatowy sposób łączy tak różne obszary wiedzy, a jednocześnie zapewnia absolwentom aktualność i kompleksowość wykształcenia oraz kompetencje obejmujące obszary wpływu środowiska na zdrowie człowieka.

Potwierdzeniem oryginalności i nowatorstwa kierunku jest fakt, iż Fundacja Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego przyznała kierunkowi zdrowie środowiskowe akredytację „Studia z przyszłością 2017” oraz certyfikat „Lider Jakości Kształcenia”. Jest to jedyny kierunek studiów posiadający taki certyfikat w północnej Polsce.

Akredytacja przez organy zewnętrzne potwierdza, iż proces edukacyjny realizowany jest według nowoczesnego i innowacyjnego programu kształcenia, dobrze odpowiadający na potrzeby przyszłego rynku pracy, zgodny z oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego. Potwierdza to liczba współpracujących z Zakładem Toksykologii Środowiska GUMed podmiotów gospodarczych.

Łatwo jest sobie wyobrazić, jaki zawód będzie wykonywał absolwent kierunku, np.: lekarskiego, dietetyki czy prawa. Zdecydowanie trudniej jest podać zawód/stanowisko, o które można się ubiegać po kierunku zdrowie środowiskowe. I tu niespodzianka. Wiedza i kompetencje, jakie można zdobyć studiując na naszym kierunku, dają szeroki wachlarz możliwości znalezienia pracy w wielu obszarach, począwszy od specjalisty ds. BHP, ochrony środowiska, pomiarów emisji zanieczyszczeń, ocen środowiskowych, kontroli jakości środowiska, zarządzania środowiskiem wg ISO 14001, zarządzania systemem BHP wg ISO 18001, zarządzania jakością wg ISO 9001 i bezpieczeństwem żywności wg HACCP po funkcję inspektora we WIOŚ czy SANEPID.

Dzięki nabytym umiejętnościom można znaleźć pracę w: administracji polskiej i unijnej; jednostkach zajmujących się zdrowiem publicznym, epidemiologią i środowiskiem; róż-

nych obszarach działalności gospodarczej; jednostkach naukowych i badawczych oraz firmach edukacyjnych i szkoleniowych.

Żadna Uczelnia nie kształci absolwentów o takim profilu, co stanowi dodatkowy atut na rynku pracy. Dzięki współpracy i wsparciu ze strony otoczenia gospodarczego już na I roku studiów fundowane są stypendia naukowe.

Studenci po II roku studiów odbywają praktyki zawodowe w firmach, dzięki czemu są lepiej przygotowani do wymogów stawianych przez współczesną gospodarkę.

Już w latach 70. ubiegłego wieku zdawano sobie sprawę, że jedną z najistotniejszych barier rozwoju społeczno-gospodarczego jest środowisko (raport U-Thant'a, 1969). Jego jakość ma podstawowe znaczenie dla zdrowia i jakości życia człowieka. Świadomość tego faktu legła u podstaw powstania idei zrównoważonego rozwoju, czyli rozwoju z poszanowaniem środowiska, która wpisana jest również w Konstytucję RP (Art. 5).

Realizacja tej idei w różnych obszarach życia społecznego i gospodarczego wymaga kompetentnych kadr. Od 1989 r. pod egidą WHO organizowane są wspólne międzynarodowe konferencje ministrów zdrowia i środowiska, na których definiowane są najważniejsze problemy występujące w obszarze zdrowia, a generowane przez środowisko, zmieniające się w wyniku antropopresji, ale także zmian klimatycznych. Przedstawiciele naszego MŚ uczestniczą w tych konferencjach, niestety poza deklaracjami nie są podejmowane praktycznie żadne działania. Brak w administracji państwowej i samorządowej specjalistów w zakresie zdrowia środowiskowego skutkuje szeregiem zaniedbań.

W krajach rozwiniętych i rozwijających się, w odpowiedzi na wzrost potrzeb zarówno w gospodarce jak i administracji, od lat gwałtownie rośnie obszar edukacyjny i badawczo-rozwojowy określane pojęciem Environmental Health (Zdrowie Środowiskowe), który z czasem wygenerował nowe specjalności realizowane na różnych poziomach edukacji. Tej tendencji niestety nie obserwujemy w naszym kraju. Zagadnienia zdrowia środowiskowego poruszane są w nielicznych uczelniach w wymiarze 15-40 godz. W Polsce brakuje specjalistów w zakresie oceny wpływu stanu środowiska na zdrowie człowieka (HRA-Health Risk Assessment), także w środowisku pracy (zakres BHP). Takie kompetencje są oczekiwane od kandydatów zatrudnianych w RDOŚ, WIOŚ, Sanepid, PIP, wydziałach Ochrony Środowiska i Zdrowia w administracji lokalnej i państwowej, ale także w komórkach/firmach świadczących usługi z zakresu BHP, firmach konsultingowych (raporty z Ocen Oddziaływania na Środowisko, OOS – wymóg prawny obejmuje także ryzyko zdrowotne, w polskich raportach praktycznie niewykonywane), bankach przy ocenie ryzyk środowiskowych i firmach ubezpieczeniowych. W wielu agendach UE ciągle brakuje przedstawicieli Polski, którzy reprezentowaliby interes naszego kraju także w bardzo ważnych obszarach z pogranicza zdrowia i środowiska.

W rozmowach z szefami wyżej wspomnianych organizacji słyszymy o dużym zapotrzebowaniu na kompetencje, które nasi absolwenci uzyskują w toku studiów. W społeczeństwie (u absolwentów szkół średnich oraz ich rodziców) wiedza o możliwościach budowania swojej pozycji zawodowej w oparciu o wiedzę i umiejętności uzyskane na kierunku zdrowie środowiskowe jest ciągle niewystarczająca. Mimo zmian w gospodarce i w rynku pracy, ciągle jeszcze spotykamy się z oczekiwaniem uzyskania konkretnego zawodu (księgowy, stomatolog, architekt itd.) Podczas gdy na rynku pracy wzrasta zapotrzebowanie na kompetencje do rozwiązywania problemów, w tym problemów z obszaru zdrowia środowiskowego. Niemal każde działanie podejmowane przez człowieka ingeruje w środowisko, już obecnie przy sporządzaniu przeglądów środowiskowych, a jeszcze bardziej w przyszłości wymagana będzie, dla planowanych działań, prognoza skutków środowiskowych (w tym wpływu na zdrowie ludzi).

Zapraszamy do kontaktu z nami oraz na naszą stronę internetową <http://zdrowiesrodowiskowe.gumed.edu.pl>, fanpage na Facebooku i konto na Instagramie.

dr inż. Maciej Tankiewicz,
Zakład Toksykologii Środowiska

Naukowiec z GUMed na Sycylii

Dr hab. Rita Hansdorfer-Korzon z Zakładu Fizjoterapii na zaproszenie International Lymphedema Framework uczestniczyła w dniach 21-24 czerwca br. w kongresie *The 7th International Lymphedema Conference* w Syrakuzach na Sycylii. Wydarzenie było już kolejnym cyklicznym spotkaniem organizowanym przez prof. Christine Moffatt i prof. Neil Piller z Wielkiej Brytanii pod patronatem The International Lymphoedema Framework (ILF) oraz The Italian Lymphoedema Framework (ITALF).

Dzięki obecności wybitnych ekspertów i prelegentów, program oferował szereg znakomitych sesji dotyczących leczenia zachowawczego pacjentów z obrzękiem limfatycznym, przewlekłą niewydolnością żylną oraz obrzękiem tłuszczowym. Przedstawiono najnowsze wytyczne zgodne z projektem LIMPRINT, a także odbyło się spotkanie członków ILF, na którym dr hab. Korzon mówiła o pilnej potrzebie opracowania ogólnie przyjętych protokołów rehabilitacyjnych dla chorych na raka piersi, uwzględniających szerokie, nowoczesne i kompleksowe podejście do leczenia fizjoterapeutycznego i obiektywnych metod jego obrazowania.

Dr hab. Rita Hansdorfer-Korzon w sesji plakatowej dotyczącej nowych możliwości leczenia kompresyjnego przedstawiła wyniki nowatorskiej metody postępowania fizjoterapeutycznego w wykorzystaniu gorsetów kompresyjnych o niskiej klasie ucisku u chorych leczonych z powodu nowotworu piersi – *Compression corsets in physiotherapeutic treatment of patients after axillary dissection*. Prezentacja cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem. Wyniki kilkuletnich badań są pierwszymi dostępnymi w literaturze opracowaniami na temat zastosowania i oddziaływania gorsetów kompresyjnych I klasy ucisku w redukcji obrzęku limfatycznego po operacyjnym leczeniu raka piersi z limfadenektomią pachową, w redukcji dolegliwości bólowych związanych z leczeniem chirurgicznym raka piersi, a także w profilaktyce przeciwobrzękowej u tych pacjentek. ■

atment of patients after axillary dissection. Prezentacja cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem. Wyniki kilkuletnich badań są pierwszymi dostępnymi w literaturze opracowaniami na temat zastosowania i oddziaływania gorsetów kompresyjnych I klasy ucisku w redukcji obrzęku limfatycznego po operacyjnym leczeniu raka piersi z limfadenektomią pachową, w redukcji dolegliwości bólowych związanych z leczeniem chirurgicznym raka piersi, a także w profilaktyce przeciwobrzękowej u tych pacjentek. ■